

Motion

1978/79:8

av Gunnar Richardson

med anledning av propositionen 1978/79:5 om vissa markförvärv för armén, m. m.

I propositionen 1978/79:5 föreslår regeringen att riksdagen medger att ett nytt skjutfält för Skövde garnison anskaffas enligt alternativet Bjärsjö.

I det beredningsarbete som föregått regeringens ställningstagande har två alternativ stått i centrum: dels det föreslagna alternativet Bjärsjö, dels alternativet Vreten. Det senare innefattade till en början två skilda alternativ, ett större och ett mindre. Sedan det förstnämnda av dessa förts åt sidan i resonemangen har valet stått mellan Bjärsjö och Vreten (dvs. vad som tidigare kallades Vreten mindre). Meningarna har varit starkt delade, och argumenten för de båda alternativen redovisas utförligt i propositionen. Av det resonemang som försvarsministern för framgår att enligt hans mening starka skäl föreligger för valet av Vreten. Under hänvisning till att stöd från länsstyrelsen och berörda kommuner skulle saknas för denna lösning och att en stark lokal opinion gentemot alternativet Vreten skulle föreligga förordar emellertid föredragande statsrådet alternativet Bjärsjö. Gentemot denna argumentering måste dock framhållas att meningarna inom såväl länsstyrelsen som berörda kommuner varit starkt delade samt att någon bestämd lokal opinion knappast har dokumenterats.

Valet av skjutfält bör ske med hänsynstagande till framför allt två omständigheter: dels vad som utifrån övningssynpunkt är mest funktionellt och lämpligt, dels vad som är till minst skada vad beträffar natur- och miljövårdsintressena och till minst förfång för bebyggelse och planering inom berörda kommuner. Den förstnämnda aspekten har behandlats ingående av fastighetsnämnden, vars ställningstagande refereras utförligt i propositionen (s. 21–28).

Fastighetsnämnden bedömer emellertid frågan även utifrån andra aspekter, bl. a. frågan om belastningen på det allmänna vägnätet, bullerstörningarna, intrånget för jord- och skogsbruksnäringarna, natur- och miljövårdsintressena och möjligheten att genomföra en långsiktig rationell samhällsplanering inom Skövde regionen. Utifrån denna samlade bedömning har fastighetsnämnden funnit att det nya skjutfältet bör anordnas enligt alternativet Vreten.

Miljö- och naturvårdsintressena bör enligt min mening tillmätas långt större vikt än vad som gjorts i det föredragande statsrådets bedömning. Bjärsjöområdets betydelse i detta avseende liksom de ödesdigra konsekvenser en förläggning av ett skjutfält till detta område skulle komma att få

har belysts i en skrivelse från Skaraborgs läns naturskyddsförening. I denna heter det bl. a. följande:

Billingen har i den översiktliga bedömningen i den fysiska riksplanen klassats vara av riksintresse för vetenskaplig naturvård och friluftsliv, och när Nordiska rådet valde ut elva områden i Sverige som ansågs vara av omistligt värde för hela Norden, var Billingen ett av dem. Sydbillingens platå, vars centrala delar inte påverkats av modernt skogsbruk och vars mossar ligger helt orörda sedan årtusenden, har inte utan anledning förklarats som interimistiskt naturreservat enl. 11 § naturvårdslagen: Här finns unika vildmarksområden, en mosaik av naturskog och våtmarker antagligen utan like i södra Sverige. Billingens egenartade geologi, flora och fauna måste bevaras åt framtiden. Vad som här förstörs genom våldsamma ingrepp kan aldrig någonsin återställas.

Ett skjutfält på Sydbillingen innefattar ju inte endast kompanianfallsbarnorna vid Sökakullen utan där tillkommer väldiga riskområden, inom vilka ingrepp måste göras som innebär en fullständig spoliering av Sydbillingens vildmarksnatur. Vägar måste byggas, brandgator röjas, branddammar grävas – alltsammans åtgärder som förändrar landskapet, påverkar hydrologin och gör "naturens egna arkiv" såsom Stormossen och de andra myrarna värdelösa. Det nämnda är åtgärder för att man skall kunna släcka de skogsbränder som oundvikligen uppkommer på skjutfält – men vi vet också hur svårsläckt en mossbrand kan bli då den går på djupet, och vi kan ana vad en skogsbrand vid västlig vind skulle innebära för bebyggelsen vid Simsjön och Skultorp.

Att Skaraborgs läns Naturskyddsförening tillstyrker alternativet Vreten mindre beror på, att vid valet mellan två onda ting väljer man det minst onda. Eftersom ett skjutfält kommer att förläggas till det ena eller andra stället, vore det meningslöst att avstyrka alla förslag.

Vreten mindre, som omfattar endast västra delen av godset, spolierar inte gården som fungerande jordbruk, och komplettering lär kunna ske. Den i anspråktagna åkermarken är inte av högsta klass, och marken blir inte förstörd för all framtid utan skulle ganska lätt kunna återställas som åker, om skjutfältet någon gång skulle bli obehövligt. Den berörda skogsmarken har litet intresse ur naturvårdssynpunkt.

En samlad bedömning av de olika aspekter som detta problemkomplex inrymmer resulterar enligt min mening i ett klart förord för Vretenalternativet. Det är dock möjligt att vissa frågor rörande markdisposition måste tas upp till förhandlingar mellan Skövde kommun och vederbörlig militär myndighet.

Med hänvisning till ovanstående föreslås

att riksdagen med avslag på propositionens hemställan vad avser plats för skjutplats för Skövde garnison beslutar medge att nytt skjutfält anskaffas enligt alternativet Vreten.

Stockholm den 10 oktober 1978

GUNNAR RICHARDSON (fp)

